

FEIA c/o Seacon

Att. Anke Struve

Vesterbrogade 17, 1. sal

DK-1620 København V

Rapport

Foreløbig Natura 2000 vurdering for etablering af vandhul 4 og 5 samt lysåben natur område 3.

Modtager: Femern A/S

Attention: Anders Bjørnshave

Kopi til:

Sag: 01-05-03 Ad hoc support to Advanced Activities

Udarbejdet af: Martin Kielland. Opdatering af Anke Struve

Kvalitetssikring: Ole Kaare Jensen

Dato: 15-10-2014

Seacon ref. 01-05-03-L003-rev002

1 Baggrund

Denne foreløbige vurdering i forhold Natura 2000 omfatter etablering af to vandhuller samt 5 ha lysåben natur, som Femern A/S ønsker at etablere i forbindelse med anlæg af den faste forbindelse over Femern Bælt (Kyst-kyst projektet). De to vandhuller - benævnt vandhul 4 og vandhul 5 – planlægges etableret indenfor Natura 2000 område nr. 173. Den lysåbne natur etableres på et areal benævnt lysåben natur område 3. Område 3 og vandhul 4 og 5 kaldes som helhed projektet og etableres indenfor det, der herefter benævnes projektområdet. Formålet med denne foreløbige vurdering er at vurdere, om det kan udelukkes, at projektet hverken direkte eller indirekte vil kunne have væsentlige negative påvirkninger på Natura 2000 områdets bevaringsmålsætninger.

Femern A/S planlægger at etablere nye vandhuller for at styrke bestanden af bilag IV-padder. Den lysåbne natur etableres med henblik på, at den på sigt udvikler sig til § 3-beskyttet natur. Placeringen af vandhul nr. 4 og 5, samt område 3 med lysåben natur er vist på figur 1.

1. Natura 2000 område nr. 173.

Vandhul 4 og 5 og område 3 med lysåben natur planlægges etableret i Saksfjed Inddæmning i den vestlige del af Natura 2000 område "Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborgsund, Bøtø Nor og Hyllekrog – Rødsand nr. 173". Dette Natura 2000 område dækker 79.069 ha og består af Habitatområde H152 og fuglebeskyttelsesområde F82, F83, F85, og F86. Saksfjed Inddæmning lidt øst for

Hylldtofte Østersøbad er en del af habitatområde H152 og fuglebeskyttelsesområde F83, der har følgende arter på udpegningsgrundlaget:

Tabel 1: Arter på udpegningsgrundlaget for habitatområde nr. 152 (H152) og fuglebeskyttelsesområde nr. 83 (F83)

Udpegningsgrundlag for H152	Udpegningsgrundlag for F83
Skævvindelsnegl	Skarv (ynglende)
Eremit	Rørdrum (ynglende)
Stor vandsalamander	Knopsvane (rastende)
Bredøret flagermus	Sangsvane (rastende)
Damflagermus	Sædgås (rastende)
Gråsæl	Mørkbuget knortegås (rastende)
Spættet sæl	Hvinand (rastende)
	Lille skallesluger (rastende)
	Havørn (ynglende)
	Rørhøg (ynglende)
	Blishøne (rastende)
	Klyde (ynglende)
	Splitterne (ynglende)
	Fjordterne (ynglende)
	Havterne (ynglende)
	Dværgterne (ynglende)
	Mosehornugle (ynglende)

Endelig er der udpegningsgrundlaget for Natura 2000 område nr. 173 /2/. Det har 11 terrestriske habitatnaturtyper. Habitatnaturtyperne er kortlagt under DEVANO programmet i perioden 2001-2011. De relevante habitatnaturtyper er de 8 habitatnaturtyper, der findes i nærheden af, men udenfor projektområdet. Disse habitatnaturtyper er markeret med fed. De resterende 3 habitatnaturtyper - markeret med almindelig skrifttype - er ikke konstateret i nærområdet.

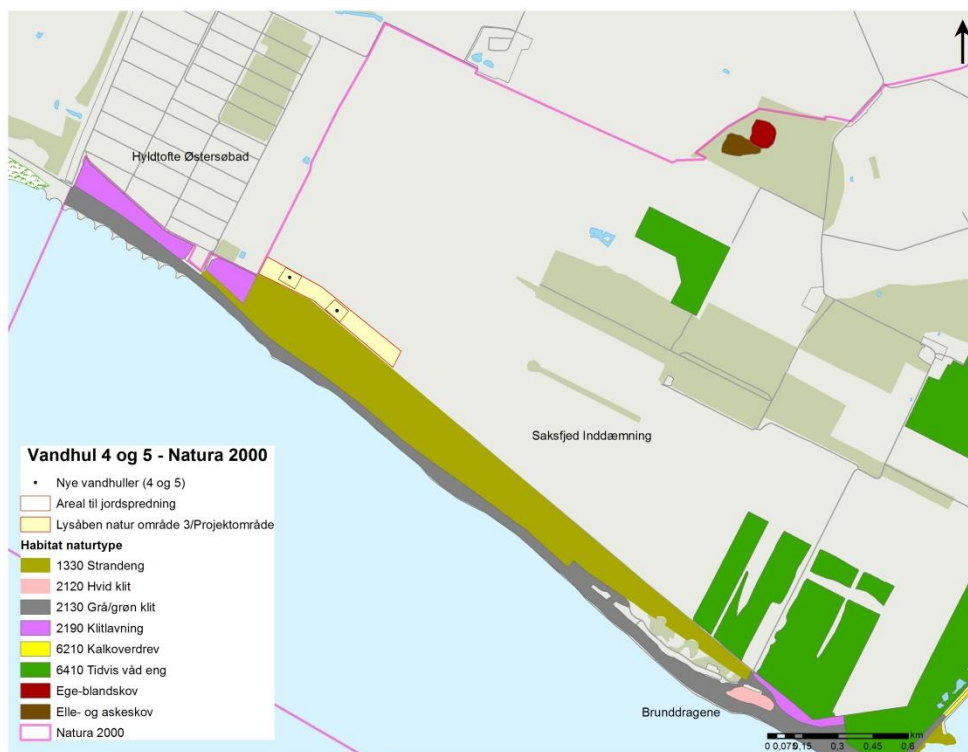
- **Flerårig vegetation på strande (1220)**
- **Strandenge (1330)**
- **Hvide klitter (2120)**
- **Grå klit og grønsværsklit (2130)**
- Forklit (2110)
- **Kalkoverdrev (6210)**
- Surt overdrev (6230)
- **Tidvis våde enge (6410)**
- Bøg på Kalk (9150)
- **Egeblandskov (9160)**
- **Elle og askeskov (91E0)**

Ud over de ovennævnte 8 terrestriske habitatnaturtyper i nærheden af projektområdet forekommer der også habitatnaturtypen klitlavning (2190) i Natura 2000 området nær de planlagte vandhuller. Denne habitatnaturtype er dog ikke på udpegningsgrundlaget. Udbredelsen af habitatnaturen og habitatnaturtyperne er vist på figur 3. Den eksakte udbredelse af de enkelte habitatnaturtyper indenfor et areal med

habitatnatur er svært at opgøre, da der er tale om flydende overgange mellem habitatnaturtyper. Et areal med habitatnatur kan således være en mosaik af flere habitatnaturtyper.

Figur 3. Udbredelse af habitatnaturtyper i Saksfjed Inddæmning indenfor Natura 2000 område nr. 173.

Note: Kortet er baseret på punktbesigtigelser, samt fladebesigtigelser i forbindelse med DEVANO kortlægninger i perioden 2001-2011.

2 Projektbeskrivelse

2.1 Baggrund for placering

Ved placeringen af vandhul 4 og 5 samt den lysåbne natur er der taget hensyn til en række kriterier:

- Etablering i nærheden af eksisterende ynglelokaliteter for bilag IV padder
- Placering i sammenhæng med nye landområder
- Lokaliteten skal være økologisk egnet
- Placering i nærheden af egnede vandringskorridorer (dige, vandløb, læhegn og jernbaneskrånninger)
- Placering i nærheden af egnede rastelokaliteter, men udenfor § 3 beskyttede arealer
- Placering i en afstand fra veje, der minimerer risikoen for trafikdrab

Dele af marken, hvorpå vandhul 4 og 5 placeres, udlægges til naturområde, idet Femern A/S planlægger at etablere lysåbne naturtyper på arealet. Herved forventes området på sigt at udvikle sig henimod en tilstand omfattet af § 3 i naturbeskyttelsesloven. Det forventes, at området udlagt til lysåben natur på sigt vil udvikle sig til fersk eng, overdrev eller strandeng og dermed resultere i flere egnede habitater for padder. Placering af vandhul 4 og 5 samt område 3 med lysåben natur er vist på figur 1.

Figur 1: Placering af nye vandhuller. Denne foreløbige Natura 2000 vurdering omhandler vandhul 4 og 5 og lysåben natur område 3. Vandhuller og lysåben natur benævnes også projektområdet.

Note: Projektområdet, hvor den opgravede jord indbygges er vist med lys gult. Arbejdsområdet, hvor jord graves op og vandhuller etableres, er vist med brun streg. Grænsen for Natura 2000 område nr. 173 er vist med pink.

1.1 Udformning af vandhuller

Vandhul 4 og 5 etableres med et eller flere lavvandede partier, som delvist udtørres. I begge vandhuller vil der også blive etableret et dybere parti med en vanddybde på maksimalt 1,0 m. Begge vandhuller etableres med ca. 400 m² i vandflade.

Vandhullerne udformes med lavvandede partier, der varmes hurtigt op i foråret, til gavn for grønbroget tudse. De dybe partier vil kunne fungere som overvintringshabitat for springfrø og spidssnudet frø. Derudover vil vandhullerne være egnede til stor vandsalamander, samt de mere almindelige arter som lille vandsalamander, skrubbtudse og grøn frø.

Da vandhullerne er over 100 m², vil de efter etablering være omfattet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven (LBK nr. 951 af 03/07/2013). Vandhullerne vil blive tinglyst som naturområde og være beskyttet mod tilstandsændringer. Endvidere vil det være forbudt at udsætte ænder, fisk eller krebs i vandhullerne. Endelig vil der rundt om vandhullerne være en 9 m randzone, som ikke må opdyrkes (BEK nr. 904 af 30/07/2014 /3/).

1.2 Anlægsarbejder

Vandhullerne anlægges med gravemaskiner, og der er afsat en 10 m bred zone rundt om vandhullerne til midlertidigt arbejdsområde. Da der er tale om landbrugsarealer, der ikke har botanisk værdi, og som

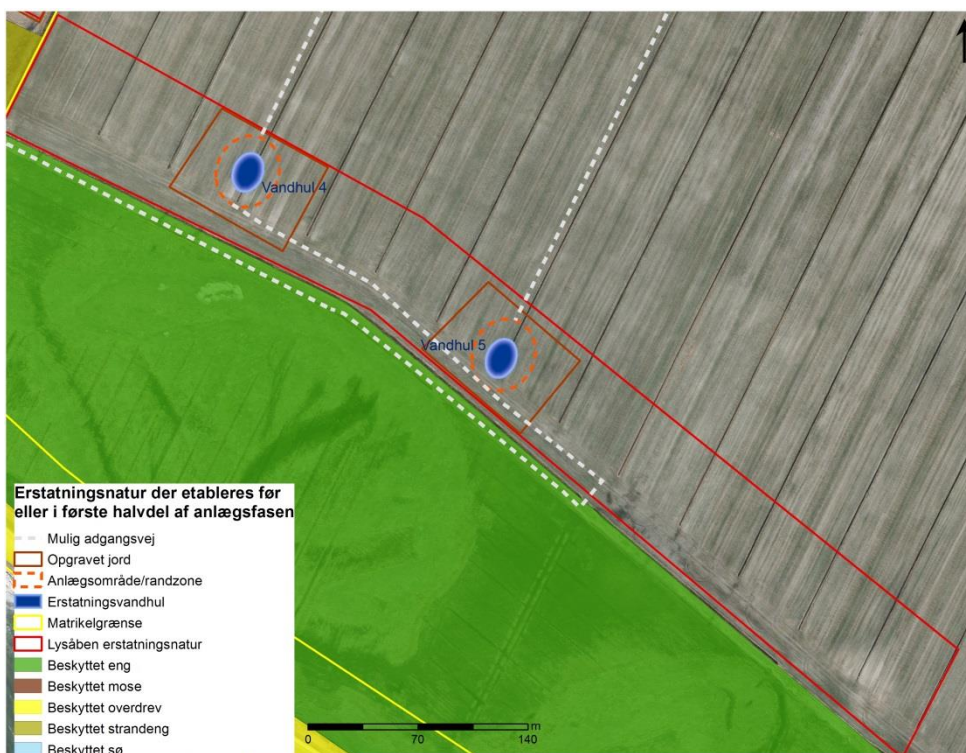

ønskes omlagt til naturområde, forventes det ikke, at der skal anvendes køreplader. Adgang til arbejdsområder sker ad eksisterende veje og markveje, samt marken.

Det forventes, at der skal graves til ca. 80 cm under terræn for at nå vandspejlet. Vandhullet tilstræbes at have en gennemsnitlig vanddybde på ca. 50 cm med et dybere parti på 0,8 - 1,0 m. Således forventes, at der skal opgraves ca. 750 m³ jord for hvert vandhul, der spredes jævnt omkring vandhullet. For ikke at skabe større terrænændringer i landskabet rundt om vandhullerne spredes jorden ud i maksimalt 20 cm's tykkelse. Dette medfører, at jorden spredes på et ca. 4.000 m² stort areal for hvert af de to vandhuller. Arealet, hvor jorden spredes, er vist på figur 2 med en brun markering. Det forventes dog, at arealet bliver mindre, da beregningen af jordmængder er konservativ. Jorden forbliver på matriklen. Noget af jorden vil fyldes i de mindre afvandingsgrøfter, der krydser arealet til spredning af jord i nord/syd retning. Grøfterne vil da delvist fyldes op. Dette forventes at skabe våde lavninger til gavn for flora, som vokser på våd næringsfattig bund, f.eks. maj-gøgeurt.

Etablering af lysåben natur indebærer ikke anlægsarbejder af nogen art. Den lysåbne natur plejes, så den på sigt vokser ind i en tilstand omfattet af § 3 i naturbeskyttelsesloven, og dermed også bliver til en habitatnaturtype. Det forventes, at området, der er udlagt til lysåben natur, vil udvikle sig til fersk eng, overdrev eller strandeng (Habitatnaturtyperne; tidvis våd eng (6410), overdrev eller græshede på sur bund (6230), eller strandeng (1330)).

Figur 2: Placering af Vandhul 4 og 5.

Note: Planlagt placering af vandhul 4 og 5. Området, hvor det planlægges at etablere lysåben natur, er markeret med rød linje, og område til spredning af opgravet jord, svarende til projektområdet, er vist med brunt. Arbejdsområdet er vist med orange stiplede linje. Mulig adgangsvej er vist med grå stiplede linje.

1.3 Tidsramme

Femern A/S ønsker at etablere vandhul 4 og 5 og den lysåbne natur i perioden 4. kvartal 2014 og frem til 15.2.2014. Det forventes, at anlægsarbejdet tager op til en uge pr. vandhul. Anlægsarbejdet vil foregå i dagtimerne.

2. Foreløbig vurdering

Projektets belastninger

Påvirkninger vil i anlægsfasen potentielt kunne stamme fra håndtering af jord, heraf bortgravning af jord og udspredning/genindbygning af jord. Det vurderes, at støj, vibrationer, luft og lokalklima ikke vil kunne påvirke udpegningsgrundlaget i væsentlig grad. Der er tale om et meget begrænset anlægsarbejde, der udføres i dagtimerne, og det vil maksimalt være en uge pr. vandhul. Emissioner og vibrationer fra anlægsmaskinerne vurderes ud fra arbejdets omfang at være minimale. Støjen fra maskinerne vurderes at ligge på omkring 100 dB ved kilden. Dette er sammenligneligt med den eksisterende landbrugsdrift på arealerne. I forhold til landbrugsdriften vil støjen dog være mere koncentreret i udbredelse og tid, idet aktiviteterne er koncentreret i hhv. anlægsområdet og anlægsperioden for de nye vandhuller. Støjen vil aftage med afstanden, hvorfor der ikke vil forekomme støjpåvirkninger over 70 dB på boligens facader. Nærmeste bolig ligger omkring i minimum 250 m afstand fra anlægsarbejdet.

I driftsfasen vil der ikke være nogen potentielle påvirkninger ud over den færdsel, der vil være ved pleje af naturarealer rundt om og i vandhullerne.

Væsentlighedsbegrebet

I det følgende er der foretaget en foreløbig vurdering af, om det kan udelukkes, at projektets belastninger medfører en væsentlig negativ direkte eller indirekte påvirkning af Natura 2000 områdets bevaringsmålsætninger. Væsentlighedsbegrebet skal ses i forhold til bevaringsmålsætningerne i området, herunder bestandsudviklingen /2/. Påvirkningen er f.eks. væsentlig, hvis den bevirker, at en gunstig bevaringsstatus ikke kan opretholdes, eller vil skade sjældne arter eller naturtyper. Påvirkningen er som udgangspunkt ikke væsentlig, hvis den forårsager udsving i bestandsstørrelser, der er mindre end de naturlige udsving, der anses for at være normale for den pågældende art eller naturtype, eller hvis der sker en naturlig reetablering af naturens tilstand inden for ca. et år.

2.2 Habitatområde H152

Projektområdet ligger udenfor arealer, hvor der forekommer habitatnaturtyper. Det nærmeste areal med habitatnatur ligger syd for projektområdet og er fortrinsvist strandeng (1330), tidvis våd eng (6410) og indslag med grå klit samt grønsværsklit (2130). I nærheden er der endvidere et areal med klitlavning (2190), der som nævnt ikke er på udpegningsgrundlaget. I Tabel 2 er vist en oversigt over habitatnaturtyper og arter på udpegningsgrundlaget for H152, samt angivet, hvorvidt det er vurderet at være relevant at foretage en foreløbig vurdering af påvirkninger. Marine arter er ikke vurderet at være relevante, da projektets belastninger forekommer på land og ikke vurderes at række ud i havet. De terrestriske habitatnaturtyper og arter på udpegningsgrundlaget, som er vurderet ikke at være relevante, forekommer ikke i eller i nærheden af projektområdet. Ud fra en konservativ miljøfaglig betragtning er 1 km afstand sat som den afstand, hvor en påvirkning af de nævnte habitatnaturtyper og arter gennem projektets belastninger med sikkerhed kan udelukkes.

Tabel 2: Oversigt over habitatnaturtyper og arter på udpegningsgrundlaget for H152, samt angivelse af, hvorvidt det er vurderet relevant at foretage en foreløbig vurdering

Udpegningsgrundlag	Foreløbig vurdering	Bemærkning
Habitatnaturtyper		
Flerårig vegetation på strande (1220)		Påvirkes ikke
Elle og askeskov (91E0)		Påvirkes ikke
Strandenge (1330)	X	
Hvide klitter (2120)		Påvirkes ikke
Grå klit og grønsværsklit (2130)	X	
Forklit (2110)		Påvirkes ikke
Kalkoverdrev (6210)		Påvirkes ikke
Surt overdrev (6230)		Påvirkes ikke
Tidvis våde enge (6410)	X	
Bøg på Kalk (9150)		Påvirkes ikke
Egeblandskov (9160)		Påvirkes ikke
Arter		
Skæv vindelsnegl	X	
Eremit	X	
Stor vandsalamander	X	
Bredøret flagermus	X	
Damflagermus	X	
Gråsæl		Påvirkes ikke
Spættet sæl		Påvirkes ikke

Nedenfor er der foretaget en foreløbig vurdering af påvirkninger af relevante arter og habitatnaturtyper på udpegningsgrundlaget for H152.

Habitatnaturtyper

Habitatnaturtyper er vurderet under ét, da det nærmeste areal med habitatnatur er en mosaik af strandeng (1330), tidvis våd eng (6410) og indslag med grå klit og grønsværsklit (2130). I anlægsfasen vil anlægsarbejdet foregå på et areal, der i dag er landbrugsjord i omdrift. Jordarbejder og etablering vil ikke foregå på arealer med habitatnaturtyper. Det areal med habitatnaturtyper, der ligger nærmest afstandsmæssigt, har karakter af strandeng (1330)/tidvis våd eng (6410). Gravearbejdet (støv, luftforurening, støj) vurderes ikke at påvirke disse arealer, ligesom habitatnaturtyperne, der ligger i større afstand ej heller påvirkes. Denne vurdering bygger på, at omfanget af anlægsarbejdet og dets belastninger vil være begrænset i omfang og varighed. (se også ovenstående afsnit om belastninger). Det kan således udelukkes, at projektet vil have en væsentlig negativ påvirkning af habitatnaturtyper i Habitatområde H152.

Skæv vindelsnegl

Arten vurderes at kunne gavnnes af projektet, da den lever i våde naturtyper som søer og vandhuller. Der er på nuværende tidspunkt ingen egnede habitater for arten indenfor projektområdet, men det vil der komme med etableringen af vandhullerne. En væsentlig negativ påvirkning af skæv vindelsnegl kan således udelukkes.

Notat

Eremit

Vurderes ikke at blive påvirket af projektet, da den ikke er konstateret i Saksfjed inddæmning. Nærmeste observation af eremitbille på Lolland var i 1999 ved Krenkerup Gods nær Sakskøbing /4/. På grund af afstanden kan en væsentlig negativ påvirkning af eremit således udelukkes.

Stor vandsalamander

Findes i vandhullerne i nærheden af projektområdet, men projektområdet indeholder ingen egnede yngle- eller rastelokaliteter. Projektet vurderes med dets etablering af vandhuller derfor at ville gavne stor vandsalamander, da der skabes bedre raste- og fødesøgningslokaliteter rundt om vandhullet. En væsentlig negativ påvirkning af stor vandsalamander kan således udelukkes.

Bredøret flagermus

Er ikke konstateret i Saksfjed i forbindelse med miljøkortlægningen forud for VVM-redegørelsen /1/, hvor der er anvendt flagermusdetektorer til at registrere arter, der forekommer ved Hyllekrog. Derudover indeholder projektområdet ingen egnede yngle- og rastelokaliteter, da der ikke vokser træer på arealet. Arten vurderes således ikke at blive påvirket af projektet. En væsentlig negativ påvirkning af bredøret flagermus kan således udelukkes.

Damflagermus

Er konstateret indenfor projektområdet, da der er registreret et muligt "kald" af arten ved Hyllekrog i forbindelse med miljøkortlægningen forud for VVM-redegørelsen /1/. Arten vurderes at kunne få gavn af projektet, da den jager over åbne vandflader /5/. Projektet vurderes ikke at kunne påvirke arten negativt, da der ikke vokser træer på arealet, og det dermed ikke påvirker yngle- og rastelokaliteter. En væsentlig negativ påvirkning af damflagermus kan således udelukkes.

Projektet vurderes at kunne medvirke til målopfyldelsen af Natura 2000-planen og Natura 2000-handleplanen ved at øge antallet af egnede levesteder for arterne på udpegningsgrundlaget. Det kan således udelukkes, at etablering af vandhul 4 og 5 vil medføre en væsentlig direkte eller indirekte negativ påvirkning på habitatområde H152.

2.3 Fuglebeskyttelsesområde F83

I anlægsperioden vil støj og anlægstrafik potentielt kunne føre til lokale forstyrrelser af fugle, der raster på marken. I Tabel 2 er vist en oversigt over fuglearter på udpegningsgrundlaget for F83, samt angivet hvorvidt det er vurderet at være relevant at foretage en foreløbig vurdering af påvirkninger. I forhold til fugles følsomhed er støj generelt den belastning, der potentielt kan føre til den største påvirkning. Ud fra en konservativ miljøfaglig betragtning er en afstand på 1 km sat som den afstand, hvor en påvirkning af de nævnte arter gennem projektets belastninger med sikkerhed kan udelukkes, og hvor en foreløbig vurdering ikke vil være relevant.

Tabel 3: Oversigt over arter på udpegningsgrundlaget for F83, samt angivelse af, hvorvidt det er vurderet relevant at foretage en foreløbig vurdering

Udpegningsgrundlag	Foreløbig vurdering	Bemærkning
Skarv (ynglende)		Påvirkes ikke
Rørdrum (ynglende)		Påvirkes ikke
Knopsvane (rastende)	X	
Sangsvane (rastende)	X	

Sædgås (rastende)	X	
Mørkbuget knortegås (rastende)	X	
Hvinand (rastende)		Påvirkes ikke
Lille skallesluger (rastende)		Påvirkes ikke
Havørn (ynglende)		Påvirkes ikke
Rørhøg (ynglende)	X	
Blishøne (rastende)		Påvirkes ikke
Klyde (ynglende)		Påvirkes ikke
Splitterne (ynglende)		Påvirkes ikke
Fjordterne (ynglende)		Påvirkes ikke
Havterne (ynglende)		Påvirkes ikke
Dværgterne (ynglende)		Påvirkes ikke
Mosehornugle (ynglende)		Påvirkes ikke

Rastende fugle

I anlægsfasen vil anlægsarbejdet foregå på et areal, der i dag er landbrugsjord i omdrift. I anlægsperioden vil der potentielt forekomme lokale forstyrrelser af fugle, der raster på marken. Der er foretaget en foreløbig vurdering for alle rastende fuglearter under ét. Da projektområdet består af dyrket mark, vurderes det kun at være knopsvane, sangsvane, sædgås og mørkbuget knortegås, der kan anvende projektområdet til rast. De andre rastende arter på udpegningsgrundlaget vurderes at forekomme i de marine områder. Projektområdet udgør en ubetydelig del af det samlede tilgængelige rasteområde i fuglebeskyttelsesområde F83, svarende til under 0,1 % af F83, som har et areal på 32.960 ha.

Anlægsarbejdet vil kun forstyrre kortvarigt, maksimalt 2 uger. Desuden forekommer der under de eksisterende forhold lejlighedsvis mindre forstyrrelser som følge af landbrugsdriften, hvorfor forstyrrelse fra anlægsarbejdet vil være sammenlignelig med den eksisterende baggrundsstøj. En væsentlig negativ påvirkning af rastende fugle på udpegningsgrundlaget kan således udelukkes.

Ynglende fugle

Anlægsarbejdet vil ikke påvirke ynglende fugle, da der ikke er egnede ynglelokaliteter indenfor projektområdet. Anlægsarbejdet vil derudover ske udenfor fuglenes yngletid, som antages at være fra 15. april til 15. juli. Rørhøg vurderes at kunne påvirkes positivt, da vandhullerne vil kunne danne nye fourageringslokaliteter. En væsentlig negativ påvirkning af ynglende fugle på udpegningsgrundlaget kan således udelukkes.

Det kan således udelukkes, at etablering af vandhullerne vil lede til væsentlige negative påvirkninger på fuglebeskyttelsesområde F83 og de fuglearter, som er på udpegningsgrundlaget.

2.4 Kumulative effekter

Der vurderes ikke at være negative kumulative påvirkninger ved etablering af de nye vandhuller 4 og 5 og lysåben natur i forhold til kyst-kyst projektets øvrige miljøpåvirkninger, som redegjort for i VVM-redegørelsen. Der vil heller ikke være negative kumulative påvirkninger i forhold til etablering af en ny sø på matrikel Lungholm Inddæmning, Olstrup 1a. Vurderingen bygger på, at belastningerne hovedsagelig forekommer i anlægsfasen, og at anlægsarbejderne ikke vil foregå på samme tidspunkt. Der vurderes heller

ikke at være negative kumulative påvirkninger i forhold til andre bygge- og anlægsprojekter i lokalområdet, som Femern A/S har tilstrækkelig mulighed for at vurdere de kumulative påvirkninger i forhold til.

3 Konklusion

Etablering af vandhul 4 og 5 og lysåben natur i område 3 vurderes ikke at medføre en væsentlig skade på Natura 2000-området i henhold til habitatdirektivets § 7, stk. 1. Projektet vurderes ikke at skade bilag II-arter eller bilag I habitatnaturtyper på udpegningsgrundlaget i Natura 2000-området. Projektet medfører, at der etableres to nye vandhuller på hver ca. 400 m². Vandhullerne kan være levesteder for stor vandsalamander og muligvis også skæv vindelsnegl, som er habitatarter på udpegningsgrundlaget, og anlægsarbejdet påvirker ikke arealer, der er raste- yngle- eller fødesøgningslokaliteter for nogen af arterne på udpegningsgrundlaget.

Det kan således allerede med baggrund i den foreløbige vurdering udelukkes, at projektet hverken direkte eller indirekte vil kunne have væsentlige negative påvirkninger af Natura 2000 området. Projektet vurderes derimod at kunne medvirke til målopfyldelsen af Natura 2000-planen og Natura 2000-handleplanen, idet der etableres nye levesteder for skæv vindelsnegl og stor vandsalamander, samt fourageringshabitater for rørhøg.

Der vurderes ikke at være negative kumulative påvirkninger ved etablering af de nye vandhuller og den nye lysåbne natur i forhold til kyst-kyst projektets øvrige miljøpåvirkninger, som redegjort for i VVM-redegørelsen. Etablering af en ny sø på matrikel Lungholm Inddæmning, Olstrup 1a vurderes heller ikke at medføre negative kumulative påvirkninger i forhold til projektet.

3. Referencer

- /1/ Femern A/S 2013. VVM – redegørelse for den faste forbindelse over Femern Bælt (kyst-kyst)
- /2/ Guldborgsund Kommune, Lolland Kommune og Naturstyrelsen, 2012. Natura 2000-handleplan. Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborgsund, Bøtø Nor og Hyllekrog-Rødsand. Natura 2000-område nr. 173. Habitat-område H 152. Fuglebeskyttelsesområde F82, F83, F85 og F86.
- /3/ Naturerhvervstyrelsen, 2014, <http://naturerhverv.dk/landbrug/natur-og-miljoe/randzoner/>
- /4/ DMU, 2004, Eremit (*Osmoderma eremita*) - teknisk anvisning til ekstensiv overvågning
- /5/ H. Baagøe og T. S. Jensen, 2007, Dansk Pattedyratlas, Gyldendal